

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 84/2024, referent al Consorci Sanitari del Maresme.

Antecedents

1. En data 30/10/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una denúncia contra el Consorci Sanitari del Maresme (CSdM), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. El denunciant hi exposava:
  - Que “estic en tràmits judicials amb la mare del meu fill i ella ha exposat coses que només qui té accés a la meva història clínica pot saber, ja que han sigut fets que han passat molt abans que l'hagi conegut.”
  - Que “tant ella com (...) treballen al Consorci Sanitari del Maresme i sé que fan servir les seves influències per obtenir informació.”
  - Que “sol·licito la traçabilitat d'accés a la meva història clínica [al CSdM] i no obtinc resposta.”

Amb el seu escrit, el denunciant aportava la documentació següent:

- Escrit en què s'adreçava al CSdM perquè “prengui les mesures pertinents per protegir l'accés a la meva Història Clínica (...).”
  - Diversos missatges electrònics que es van intercanviar el denunciant i l'entitat denunciada, entre el 04/09/2023 i el 29/09/2023. Els missatges fan referència a la traçabilitat de les dades de la història clínica del denunciant.
  - Impressions de pantalla de diversos accessos a la història clínica del denunciant, efectuats des de l'Hospital de Mataró (la gestió del qual correspon al CSdM), els dies 23/09/2021 i 13/10/2021.
2. En data 08/11/2023, aquesta Autoritat va demanar al denunciant que concretés en quina data o període de temps s'haurien efectuat els accessos indeguts a la seva història clínica.
  3. En data 08/01/2024, el denunciant va indicar que “el període seria des de gener de 2021 fins al dia d'avui.”
  4. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 547/2023), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).

En aquesta fase d'informació, en data 26/07/2024 es va requerir l'entitat denunciada perquè proporcionés la relació d'accessos de personal del CSdM a la història clínica i història clínica compartida del denunciant, que no resultin justificats, fins al 30/10/2023. També, que indiqués la data i hora de cada accés, la categoria professional de les persones que hi van accedir i a quines dades s'hauria accedit.

5. En data 07/05/2024, el CSdM va respondre el requeriment amb un escrit en què, en síntesi, exposava el següent:

- Que "(...) es va obrir una auditoria per analitzar els accessos entre 2018 i octubre de 2023, que després es va estendre a març de 2024 amb la sol·licitud d'informació pública [del denunciant]."
- Que "de l'anàlisi es va detectar uns possibles accessos no justificats, per part d'una única persona i en un sol dia."
- Que "concretament els accessos són del dissabte dia 10 de juny de 2023, entre les 10:18 i les 10:42; on entre altres accessos van ser 15 accessos a informes mèdics i un accés al curs clínic del reclamant."
- Que "es va obrir expedient disciplinari i es va determinar que no eren accessos justificats, i es va resoldre aplicar el corresponent expedient sancionador a la persona que els havia fet."
- Que "aquesta persona és (...) del CSdM i treballa en diferents posicions (...) en funció de les necessitats del CSdM, i ha fet un mal ús dels permisos del seu lloc de treball en accedir a aquesta història clínica, sense justificació."
- Que aquest perfil (...) té "(...) accés a informació clínica-administrativa per dur a terme les funcions del seu lloc de treball (...)."

L'entitat denunciada adjuntava a l'escrit la documentació següent:

- Un llistat dels accessos no justificats a la història clínica del denunciant, tots ells efectuats per una persona (...) de l'Hospital de Mataró. Aquests accessos (29) es van fer el dia 10/06/2023, entre les 10:18 hores i les 10:42 hores. Entre els diversos accessos, es van consultar diversos informes mèdics, historial de visites i consultes sobre proves i hospitalització del denunciant.
- La resolució de 19/04/2024, de la unitat d'informació del CSdM, per la qual es va desestimar la sol·licitud d'accés a la informació pública (SAIP) que va formular el denunciant. En la part dispositiva d'aquesta resolució es justifica la desestimació perquè "la informació sol·licitada es troba afectada per la limitació d'accés a la informació pública prevista a l'article 23 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern." Igualment, a banda dels recursos escaients, el CSdM va informar el sol·licitant de la SAIP que podia reclamar contra aquesta resolució desestimària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP).
- Un escrit de 04/04/2024 en què el CSdM informava el denunciant que, entre altres coses, "la Comissió d'Incidències de Protecció de Dades ha procedit a la revisió del seu cas i a adoptar les corresponents mesures disciplinàries al respecte" i que "el

compliment de la normativa de protecció de dades ens obliga a preservar la confidencialitat dels treballadors del CSdM i no podem facilitar-li la identificació nominal dels accessos.”

6. En data 10/10/2024, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra CSdM, per una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 11/10/2024 i se li concedia un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenients per defensar els seus interessos.

El termini s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

El dia 10/06/2023, entre les 10:18 hores i les 10:42 hores, una persona que prestava serveis al Consorci Sanitari del Maresme amb la categoria professional (...) va efectuar 29 accessos no justificats a la història clínica del denunciant.

A través dels accessos esmentats, va accedir a dades de salut del denunciant que contenien diversos informes mèdics, l'historial de visites, consultes sobre proves i dades d'hospitalització.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. D'acord amb l'article 64.2.f de l'LPAC i de conformitat amb el que s'indica a l'acord d'iniciació d'aquest procediment, escau dictar aquesta resolució sense una proposta de resolució prèvia, atès que l'entitat imputada no ha formulat al·legacions a l'acord d'iniciació. Aquest acord contenia un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.
3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius al principi de confidencialitat, cal acudir a l'article 5.1.f de l'RGPD, que preveu que “1. Los datos personales serán: (...) f) tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada a los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas y organizativas apropiadas (“integridad y confidencialidad”).”

Aquest principi d'integritat i confidencialitat previst per l'RGPD cal complementar-lo amb el deure de confidencialitat recollit a l'article 5 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de

desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), el qual estableix:

“Article 5. Deure de confidencialitat. 1. Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d’aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l’article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679. 2. L’obligació general que assenyala l’apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la normativa aplicable. 3. Les obligacions que estableixen els apartats anteriors es mantenen encara que hagi finalitzat la relació de l’obligat amb el responsable o encarregat del tractament.”

La legislació sanitària, aplicable al cas, regula l’ús de la història clínica en els termes següents:

L’article 11 Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d’informació concernent la salut i l’autonomia del pacient, i la documentació clínica, determina:

- “1. La història clínica és un instrument destinat fonamentalment a ajudar a garantir una assistència adequada al pacient. A aquest efecte, els professionals assistencials del centre que estan implicats en el diagnòstic o el tractament del malalt han de tenir accés a la història clínica.
2. Cada centre ha d’establir el mecanisme que faci possible que, mentre es presta assistència a un pacient concret, els professionals que l’atenen puguin, en tot moment, tenir accés a la història clínica corresponent.
3. Es pot accedir a la història clínica amb finalitats epidemiològiques, d’investigació o docència, amb subjecció al que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la Llei de l’Estat 14/1986, de 25 d’abril, general de sanitat, i les disposicions concordants. L’accés a la història clínica amb aquestes finalitats obliga a preservar les dades d’identificació personal del pacient, separades de les de caràcter clínicoassistencial, llevat que aquest n’hagi donat abans el consentiment.
4. El personal que té cura de les tasques d’administració i gestió dels centres sanitaris pot accedir només a les dades de la història clínica relacionades amb les dites funcions.
5. El personal al servei de l’Administració sanitària que exerceix funcions d’inspecció, degudament acreditat, pot accedir a les històries clíniques, a fi de comprovar la qualitat de l’assistència, el compliment dels drets del pacient o qualsevol altra obligació del centre en relació amb els pacients o l’Administració sanitària.
6. Tot el personal que accedeix en ús de les seves competències a qualsevol classe de dades de la història clínica resta subjecte al deure de guardar-ne el secret.”

Al seu torn, l'article 16 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, estableix:

“1. La historia clínica es un instrumento destinado fundamentalmente a garantizar una asistencia adecuada al paciente. Los profesionales asistenciales del centro que realizan el diagnóstico o el tratamiento del paciente tienen acceso a la historia clínica de éste como instrumento fundamental para su adecuada asistencia.

2. Cada centro establecerá los métodos que posibiliten en todo momento el acceso a la historia clínica de cada paciente por los profesionales que le asisten.

3. El acceso a la historia clínica con fines judiciales, epidemiológicos, de salud pública, de investigación o de docencia, se rige por lo dispuesto en la legislación vigente en materia de protección de datos personales, y en la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, y demás normas de aplicación en cada caso. El acceso a la historia clínica con estos fines obliga a preservar los datos de identificación personal del paciente, separados de los de carácter clínicoasistencial, de manera que, como regla general, quede asegurado el anonimato, salvo que el propio paciente haya dado su consentimiento para no separarlos.

Se exceptúan los supuestos de investigación previstos en el apartado 2 de la Disposición adicional decimoséptima de la Ley Orgánica de Protección de Datos Personales y Garantía de los Derechos Digitales.

Asimismo, se exceptúan los supuestos de investigación de la autoridad judicial en los que se considere imprescindible la unificación de los datos identificativos con los clínicoasistenciales, en los cuales se estará a lo que dispongan los jueces y tribunales en el proceso correspondiente. El acceso a los datos y documentos de la historia clínica queda limitado estrictamente a los fines específicos de cada caso. Cuando ello sea necesario para la prevención de un riesgo o peligro grave para la salud de la población, las Administraciones sanitarias a las que se refiere la Ley 33/2011, de 4 de octubre, General de Salud Pública, podrán acceder a los datos identificativos de los pacientes por razones epidemiológicas o de protección de la salud pública. El acceso habrá de realizarse, en todo caso, por un profesional sanitario sujeto al secreto profesional o por otra persona sujeta, asimismo, a una obligación equivalente de secreto, previa motivación por parte de la Administración que solicitase el acceso a los datos.

4. El personal de administración y gestión de los centros sanitarios sólo puede acceder a los datos de la historia clínica relacionados con sus propias funciones.

5. El personal sanitario debidamente acreditado que ejerza funciones de inspección, evaluación, acreditación y planificación, tiene acceso a las historias clínicas en el cumplimiento de sus funciones de comprobación de la calidad de la asistencia, el respeto de los derechos del paciente o cualquier otra obligación del centro en relación con los pacientes y usuarios o la propia Administración sanitaria.

6. El personal que accede a los datos de la historia clínica en el ejercicio de sus funciones queda sujeto al deber de secreto.

7. Las Comunidades Autónomas regularán el procedimiento para que quede constancia del acceso a la historia clínica y de su uso.”

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a l'RGPD, que tipifica la vulneració dels “principios básicos para el tratamiento”, entre els quals s'encabeix el principi de confidencialitat.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.i de l'LOPDGDD, de la manera següent:

“i) La vulneració del deure de confidencialitat que estableix l'article 5 d'aquesta Llei orgànica.”

Altrament, escau esmentar que, a banda de les manifestacions del denunciador, durant la fase d'informació prèvia no s'ha aportat ni obtingut cap indici que la documentació o les dades que s'haguessin pogut extreure mitjançant els accessos indeguts a la seva història clínica s'hagin utilitzat durant el procés judicial a què es feia referència en la denúncia.

4. L'article 77.2 de l'LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'article 77.1 de la mateixa llei, l'autoritat de protecció de dades competent:

“(…) ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi, si s'escau, les mesures que convingui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès, a excepció de la que preveu l'article 58.2.i del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016.

La resolució s'ha de notificar al responsable o l'encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau.”

I l'apartat 3r de l'article 77 de l'LOPDGDD estableix que:

“Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, l'autoritat de protecció de dades ha de proposar també la iniciació d'actuacions disciplinàries quan hi hagi indicis suficients per fer-ho. En aquest cas, el procediment i les sancions que s'han d'aplicar són els que estableix la legislació sobre règim disciplinari o sancionador que sigui aplicable. (...)”

En aquest cas, però, no escau requerir actuacions disciplinàries al CSdM, atès que, d'acord amb els antecedents, aquesta entitat va resoldre incoar un expedient sancionador a la persona que va efectuar els accessos indeguts objecte d'aquest procediment.

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010 determina el següent:

“2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. (...)”

En aquest cas, no cal requerir mesures per corregir els efectes de la infracció, perquè es tracta d'un fet puntual ja consumat.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Declarar que el Consorci Sanitari del Maresme ha comès una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4.

2. Notificar aquesta resolució al Consorci Sanitari del Maresme.
3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
4. Ordenar que aquesta resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora